

TÖRVÉNY A NEMZETI KISEBBSÉGEK JOGAINAK ÉS SZABADSÁGJOGAINAK VÉDELMEÉRŐL*

Előszó a Nemzeti kisebbségek jogainak
és szabadságjogainak a védelméről szóló törvény
kiadásához

A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságjogainak a védelméről szóló törvény azt szabályozza, milyen módon gyakorolhatók a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogai. Ilyen értelemben a törvény egy újabb alkotmányjogi forrás a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságban, mert részletezi a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak és szabadságjogainak az alkotmányjogi normáit, illetve a Jugoszláv SZK alkotmányának és az ország által aláírt nemzetközi szerződéseknek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogaira és szabadságjogaira vonatkozó keretszabályait. A Jugoszláv SZK alkotmányának rendelkezéséből kiindulva, A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságjogainak a védelméről szóló törvény megszünteti a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság alkotmányjogi rendszerében észlelt hiányosságokat, és korszerű jogi megoldásokkal lehetővé teszi, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek demokratikus politikai környezetben önállóan vagy nemzeti csoportjuk többi

* ZAKON O ZAŠTITI PRAVA I SLOBODA NACIONALNIH MANJINA.
Izdavač: SAVEZNO MINISTARSTVO ZA NACIONALNIH I ETNIČKIH
ZAJEDNICA.

tagjával egyetemben gyakorolhassák alkotmányos jogait. Azokról a jogokról van szó, amelyeket a Jugoszláv SZK alkotmánya általánosságban határoz meg, mint a nemzeti kisebbségek etnikai, nyelvi és egyéb sajátosságainak a megőrzésére, fejlesztésére és kifejezésére vonatkozó jogokat. Ezek a következők: a nemzeti hovatartozás vállalásának joga, a hazai és a külföldi nemzettársakkal való együttműködés joga, az anyanyelv használatának joga, a nemzeti jelképek használatának joga, továbbá számos más olyan jog és megoldás, amely védi a nemzeti kisebbségek másságát a társadalmi életnek a számukra fontos területein (a nemzeti kisebbségek nyelvének a közhatalmi jogosítvánnyal felruházott szervezetekben és szervezetekben való használata, a nemzeti kisebbségek nyelvén történő iskoláztatás és tömegtájékoztatás, a kulturális örökség ápolása és védelme stb.) A szerzett jogok intézménye által a törvény megakadályozza a jogoknak és szabadságjogoknak a korlátozását vagy megvonását, amelyeket a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek önállóan, vagy csoportjaik többi tagjával egyetemben a törvény hatályba lépése előtt gyakoroltak. A törvény ugyanakkor az egyenjogúságot elősegítő külön intézkedéseket is előír, különösen a roma nemzeti közösséget illetően.

A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságjogainak a védelméről szóló új törvény sajátosságát képezik azok a rendelkezések, amelyek a kisebbségeket a máságuk kérdéseiről való döntéshozatalban, a hatalomban és a közigazgatásban való hatékony részvételét lehetővé tevő megoldásokat irányozzák elő. Abból a meggyőződésből kiindulva, hogy a kisebbségi jogok, mivel

zömüket közösségben gyakorolják, kollektív jellegűek, és szem előtt tartva a Jugoszláv SZK nemzetközi kötelezettségeit, hogy biztosítsa a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek hatékony részvételüket az őket érintő közügyekben, a jugoszláv törvényalkotó egész sor új intézményt vezetett be. A Szövetségi Nemzeti Kisebbségi Tanács bevezetésével, amelynek munkájában a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsainak képviselői vesznek részt, meg kell teremteni a szükséges intézményes keretet a hatalom és a kisebbségek képviselőinek az állandó és közös tevékenységéhez, amelyet a nemzeti kisebbségek helyzetének javítása és másságuk védelme terén folytatnak. Előrelépést jelent a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsának a bevezetése is. Ezek a testületek a nemzeti kisebbségeket mint közösségeket fogják képviselni. A törvény rendelkezéseinek értelmében a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsai az államhatalom partnerei és tanácsadó testületei, képviselőik pedig részt vesznek a nemzeti kisebbségek mássága szempontjából fontos kérdésekről való döntéshozatalban. A nemzeti tanácsoknak az oktatás, a művelődés és a tájékoztatás terén bizonyos önálló meghatalmazásaik is lehetnek. Olyan meghatalmazásokról van szó, amelyek a nemzeti kisebbségek másságának a kifejezése és fenntartása szempontjából jelentősek, s amelyeket törvény ruház rájuk. E megoldások új megközelítést jelentenek a hazai és az összehasonlító törvényalkotásban, és lehetővé kell tenniük a kisebbségek részvételét a másságuk szempontjából fontos közügyekben, sőt, bizonyos fokú önállóságot ezekben a közügyekben, a Jugoszláv SZK jogrendjének és a kisebbségekhez tarto-

zó állampolgárok kötelezettségeinek a tiszteletben tartása mellett. Ha a fenti megoldások demokratikus és liberális jellege a gyakorlatban is beigazolódik, akkor a megoldások a kisebbségi jogok védelmének új, példaértékű modelljévé válnak, s ezáltal a Jugoszláv SZK is olyan ország lesz, amely a kisebbségi jogok és védelmük terén új szabványokat honosít meg.

Első rész

Általános rendelkezések

A törvény tárgya

1. szakasz

E Törvény szabályozza azon egyéni és kollektív jogok érvényesítési módját, melyeket a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság alkotmánya és a nemzetközi szerződések szavatolnak a nemzeti kisebbségek tagjainak.

E Törvény rendelkezik a nemzeti kisebbségek védelméről jogaik és szabadságjogaik érvényesítésének minden hátrányos megkülönböztetése esetén, és létrehozza azokat az eszközöket, amelyek biztosítják és védik a kisebbségek külön jogát az önkormányzathoz az oktatás, a nyelvhasználat, a tájékoztatás és a kultúra területén, továbbá létrehozza azokat az intézményeket, amelyek megkönnyítik a kisebbségek részvételét a hatalomban és a közügyek irányításában.

E Törvényben szabályozott kérdések, az alkotmánnyal és törvénnyel összhangban, részletesebben is

rendezhetők köztársasági és tartományi jogszabályokkal.

A nemzeti kisebbségek meghatározása

2. szakasz

E Törvény értelmében nemzeti kisebbség a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság állampolgárainak minden csoportja, amely számát tekintve reprezentatív, noha a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság területén kisebbséget képez; a lakosság olyan csoportjához tartozik, amely tartós és szoros kapcsolatban van a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság területével, és olyan ismérvekkel rendelkezik mint a nyelv, kultúra, nemzeti és etnikai hovatartozás, származás és vallás, melyek alapján különbözik a többségi népességtől, és amely csoport tagjait az a törődés jellemzi, hogy együtt megőrizték közös azonosságtudatukat, beleértve kultúrájukat, hagyományukat, nyelvüket vagy vallásukat.

A Törvény értelmében nemzeti kisebbség az állampolgárainak minden csoportja, amelyet népnek, nemzeti vagy etnikai közösségnek, nemzeti vagy etnikai csoportnak, nemzetiségnek vagy népességnek neveznek vagy ekként határoznak meg, és eleget tesznek e szakasz 1. Bekezdésében meghatározott feltételeknek.

Második rész

Alapelvek

A hátrányos megkülönböztetés tilalma

3. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyekkel szemben tilos nemzeti, etnikai, faji és nyelvi alapon a hátrányos megkülönböztetés minden formája.

A szövetségi, köztársasági, az autonóm tartományi, városi és községi szervek nem hozhatnak olyan jogi aktusokat, és nem foganatosíthatnak olyan intézkedéseket, amelyek e szakasz 1. bekezdésével ellentétesek.

Az egyenjogúságot biztosító intézkedések

4. szakasz

A Jugoszláv Szövetségi Köztársaságban a hatalmi szervek az alkotmánnyal és törvénnyel összhangban jogszabályokat, egyedi jogi aktusokat hozhatnak, és intézkedéseket foganatosíthatnak a nemzeti kisebbségekhez és a többségi nemzethez tartozó személyek közötti teljes és eredményes egyenjogúság biztosítása érdekében.

A hatalmi szervek e szakasz 1. bekezdésében foglalt jogi aktusokat hoznak, és intézkedéseket foganatosítanak a roma nemzeti kisebbséghez tartozó személyek helyzetének javítására.

E szakasz 1. bekezdésében foglalt jogszabályok, egyedi jogi aktusok és intézkedések nem tekinthetők hátrányosan megkülönböztető aktusnak.

A nemzeti hovatartozás szabad megválasztása és kinyilvánítása

5. szakasz

A Jugoszláv Szövetségi Köztársaság alkotmányában meghirdetett nemzeti hovatartozás megválasztásának és kinyilvánításának szabadságával összhangban senki sem szenvedhet kárt a nemzeti hovatartozásának megválasztása, kinyilvánítása miatt, vagy ha tartózkodik tőle.

Tilos a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek minden olyan jegyzékbe vétele, amely akaratuk ellenére a nemzeti hovatartozás kinyilatkoztatására kötelezi őket.

Tilos a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek erőszakos beolvasztására irányuló minden cselekmény és intézkedés.

Jog az azonos nemzetiségűekkel való hazai és külföldi együttműködésre

6. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeknek joguk van, hogy a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságon belül és határain kívül szabadon létesítsenek és fenntartsanak békés kapcsolatokat olyan személyekkel, akik törvényesen tartózkodnak más államokban, különösen azokkal, akikkel közös az etnikai, kulturális, nyelvi és vallási azonosságuk, vagy közös a kulturális örökségük.

Az állam kedvezményeket nyújthat az 1. bekezdésben foglalt jogok érvényesítése céljából.

Az alkotmányos rend, a nemzetközi jogi elvek és a közerkölcs tiszteletének kötelezettsége

7. szakasz

Tilos e Törvényben foglalt jogokkal való olyan visszaélés, amely a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság vagy a tagköztársaságok alkotmányos rendjének erőszakos megdöntésére, területi egységének megbontására, a szavatolt polgári és emberi szabadságjogok megsértésére, illetve nemzeti, faji és vallási türelmetlenség és gyűlölet kiváltására irányul.

E Törvénnyel előírányzott jogokat nem szabad a nemzetközi jogi elvekkel ellentétes célok megvalósítására, vagy a közbiztonság, az erkölcs vagy a közegészség ellen felhasználni.

Az e Törvényben szavatolt jogok nem lehetnek hatással az állampolgárságból eredő kötelezettségekre és felelősségre.

A szerzett jogok védelme

8. szakasz

E Törvénnyel nem változnak, és nem szűnnek meg a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogai, amelyeket e Törvény hatályba lépése előtt alkalmazott jogszabályok valamint a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság által aláírt nemzetközi szerződések alapján szereztek.

Harmadik rész

Jog a sajátosságok megőrzésére

A személynév megválasztása és használata

9. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogosultak arra, hogy szabadon válasszák meg és használják személynevüket és gyermekeik nevét, valamint hogy ezeket a személyneveket minden közokiratba, hivatalos nyilvántartásba és személyi adattárba a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek nyelvének és helyesírásának szabályai szerint bejegyezzék.

Az 1. bekezdésben foglalt jog nem zárja ki a személynév párhuzamos bejegyzését a szerb nyelv és írásmód szabályai szerint.

Az anyanyelvhasználat joga

10. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek szabadon használhatják a nyelvüket a magánéletben és nyilvánosan.

A hivatalos nyelv és íráshasználat

11. szakasz

A helyi önkormányzati egység területén, ahol hagyományosan élnek nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek, a nyelvük és írásmódjuk egyenrangú hivatalos használatban lehet.

A helyi önkormányzati egység köteles bevezetni a nemzeti kisebbség nyelvének és írásmódjának egyenrangú hivatalos használatát, ha a nemzeti kisebbséghez tartozó személyek a legutóbbi népszámlálás adatai szerint elérik a területükön lévő összlakosság 15%-át.

Abban a helyi önkormányzati egységben, ahol e Törvény meghozatalának idején a nemzeti kisebbség nyelve hivatalosan használt, e nyelv hivatalos használatban marad.

E szakasz 1. bekezdése szerint hivatalos nyelvhasználaton értendő különösen: a kisebbségek nyelvének használata a közigazgatási és bírósági eljárásban és a közigazgatási és bírósági eljárás lefolytatása a nemzeti kisebbség nyelvén, a kisebbségi nyelv használata a közhatalmi jogosítványokkal felruházott szervek polgárokkal történő kommunikációja során; közokiratok kiadása és hivatalos nyilvántartások és személyi adattárak vezetése a nemzeti kisebbségek nyelvén, és ezen okiratok teljes érvényű elfogadása e nyelveken, nyelvhasználat a szavazólapokon és választási anyagon, nyelvhasználat a képviselő-testületek munkájában.

E szakasz 2. bekezdésében említett területeken a közhatalmi jogosítványokkal rendelkező szervek elnevezését, a helyi önkormányzat egységeinek, településeknek, tereknek és utcáknak neveit és egyéb földrajzi neveket az adott nemzeti kisebbség nyelvén, annak hagyománya és helyesírása szerint is ki kell írni.

A szövetségi törvényeket és jogszabályokat megjelentetik a nemzeti kisebbségek nyelvén is, külön jogszabállyal összhangban.

Azok a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek, akiknek a száma eléri a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság összlakosságának a legutóbbi népszámlálás szerinti legkevesebb 2%-át, jogosultak saját nyelvükön a szövetségi szervekhez folyamodni, és azon a nyelven választ kapni.

A Szövetségi Képviselőház azon képviselője, aki a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság összlakosságának a legutóbbi népszámlálás szerint legkevesebb 2%-át képező nemzeti kisebbséghez tartozik, jogosult a Képviselőházban saját nyelvén felszólalni, amit részletesen a Szövetségi Képviselőház tanácsainak ügyrendi szabályzatai fognak rendezni.

Jog a kultúra és hagyományok ápolására

12. szakasz

A nemzeti és etnikai, vallási és nyelvi sajátosságok kifejezése, megőrzése, ápolása, fejlesztése, átadása és kinyilvánítása, mint a polgárok, a nemzeti kisebbségek és azokhoz tartozó személyek hagyományának a része, azok elidegeníthetetlen egyéni és kollektív joga.

A nemzeti és etnikai sajátosságok megőrzése és fejlődése céljából a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogosultak arra, hogy a művelődési és művészeti élet valamennyi területén külön művelődési, művészeti és tudományos intézményeket alapítsanak.

Az előző bekezdésben foglalt intézmények, társaságok és egyesületek munkájukban önállóak. Az állam, lehetőségeihez mérten, részt vesz e társaságok és egyesületek finanszírozásában.

E szakasz 2. bekezdésében foglalt intézmények, társaságok és egyesületek serkentésére és támogatására külön alapítványok létesíthetők.

Azok a múzeumok, levéltárak és műemlékvédő intézmények, melyeknek alapítója az állam, biztosítják a területükön lévő nemzeti kisebbségek kulturális és történelmi örökségének bemutatását és védelmét. A nemzeti tanácsok képviselői részt vesznek közösségük kulturális és történelmi örökségének bemutatási módját meghatározó döntéshozatalban.

Anyanyelvű oktatás

13. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeknek joguk van anyanyelvű oktatásra és nevelésre az iskoláskor előtti, elemi és középfokú oktatási és nevelési intézményekben.

Ha e Törvény meghozatalának idején, a közoktatási rendszer keretében nem folyik oktatás e szakasz 1. bekezdésében foglalt nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek nyelvén, az állam köteles megteremteni a nemzeti kisebbség nyelvén folyó oktatás megszervezésének feltételeit, ám addig is köteles biztosítani a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára a kétnyelvű oktatást vagy a nemzeti kisebbség nyelvének tanulását a nemzeti történelem és kultúra elemeivel.

E szakasz 1. és 2. bekezdésében foglalt jogok érvényesítéséhez előírható meghatározott minimális tanulói létszám, azzal, hogy e szám kisebb is lehet a tanulók

törvény által meghatározott minimális számánál az egyes tanítási és oktatási formák biztosításához.

A nemzeti kisebbség nyelvén folyó oktatás nem zárja ki a szerb nyelv kötelező tanulását.

E szakasz 1. bekezdésében foglalt oktatási szükségletekre a tantervprogram a nemzeti tartalomra vonatkozó részében jelentős mértékben tartalmazni fogja a nemzeti kisebbség történelmére, művészetére és kultúrájára vonatkozó témákat.

E szakasz 1. bekezdésében foglalt tantárgyak tanterveinek kidolgozásában, amelyeket a nemzeti kisebbség nyelvén, kétnyelvűen és a nemzeti kisebbség nyelvének a nemzeti kultúra elemeivel oktatnak, és amely tantárgyak kifejezik a nemzeti kisebbségek sajátosságait, kötelezően részt vesznek a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsai.

A szerb nyelvű oktatási intézmények és iskolák tanterveinek és programjainak a nemzeti kisebbség iránti türelem elősegítése érdekében tartalmaznia kell a nemzeti kisebbségek történelmével, kultúrájával és helyzetével kapcsolatos ismereteket, valamint azokat az egyéb ismereteket, amelyek elősegítik az egymás iránti türelmet és az együttélést. Azokon a területeken, ahol a kisebbség nyelve hivatalos használatban van, a szerb nyelvű oktatási intézmények és iskolák tantervének és programjának tartalmaznia kell a nemzeti kisebbségi nyelv tanulásának lehetőségét.

14. szakasz

A 13. szakasz 1. bekezdésében foglalt nemzetiségi kisebbségek nyelvén folyó oktatás szükségleteire a fő-

iskolai és egyetemi oktatás keretében tanszékeket és karokat fognak biztosítani, amelyekben a nemzeti kisebbségek nyelvén vagy kétnyelvűen fogják képezni az óvodai nevelőket, tanítókat valamint a nemzeti kisebbségek nyelvtanárait.

Az előző bekezdésben foglalt főiskolai és egyetemi oktatáson kívül, az egyetemi kar megszervezi a nemzeti kisebbségi nyelvű lektorátust, ahol a nemzeti kisebbségekhez tartozó egyetemi hallgatók elsajátíthatják a nemzeti kisebbség nyelvén a szakkifejezéseket.

E szakasz 1. és 2. bekezdésében foglalt kötelezettségein kívül az állam segíteni fogja a tanárok szakképesítését és szakterminológiai továbbképzését e szakasz 1. bekezdésében foglalt oktatás szükségleteire.

Az állam serkenteni fogja a nemzetközi együttműködést annak érdekében, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeknek lehetővé tegye, hogy külföldön anyanyelvükön tanuljanak, és az így szerzett oklevelet a törvénnyel összhangban elismeri.

15. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogosultak magán oktatási intézményeket, iskolákat vagy egyetemeket alapítani és fenntartani, ahol az oktatást a nemzeti kisebbség nyelvén vagy kétnyelvűen szervezik meg a törvénnyel összhangban.

A nemzeti kisebbség nyelvén történő oktatás finanszírozásában hazai és külföldi szervezetek, alapítványok és magánszemélyek is részt vehetnek a törvénnyel összhangban.

Az előző bekezdésben foglalt pénz- és egyéb adományokra az állam bizonyos könnyítéseket nyújt vagy mentesítést ad a közterhek alól.

Nemzeti jelképek használata

16. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogosultak nemzeti jelképeket és jeleket választani és használni.

A nemzeti jelkép és jel nem lehet azonos más ország jelképével és jelével.

A nemzeti kisebbségek jelképeit, jeleit és ünnepeit a nemzeti tanácsok javasolják. A nemzeti kisebbségek jelképeit, jeleit és ünnepeit a Szövetségi Nemzeti Kisebbségi Tanács hagyja jóvá.

A nemzeti kisebbségek jelképei és jelei hivatalosan kitűzhetők a helyi szervek és közhatalmi jogosítványokkal rendelkező szervezetek épületére és helyiségeiben állami ünnepek és a nemzeti kisebbségek ünnepe alkalmával azokon a területeken, ahol a nemzeti kisebbség nyelve hivatalos használatban van.

A nemzeti kisebbségek jelképei és jelei e szakasz 4. bekezdésében foglalt hivatalos használata alkalmával kötelező kitűzni a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság, illetve tagköztársaság jelképeit és jeleit.

Tömegtájékoztatás a nemzeti kisebbségek nyelvén

17. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogosultak saját nyelvükön a teljes körű és pártatlan tájé-

koztatásra, beleértve az információk és eszmék kifejezését, fogadását, továbbítását és cseréjét, a sajtó és más tömegtájékoztatási eszközök útján.

Az állam a közszolgálati rádió és televízió műsorai-ban biztosítja a tájékoztatási, kulturális és oktatási tartalmakat a nemzeti kisebbség nyelvén, de alapíthat külön rádió- és televízió-állomásokat a nemzeti kisebbségek nyelvén sugárzott műsorokra.

A nemzeti kisebbségekhez tartozók jogosultak saját nyelvű médiumokat alapítani és fenntartani.

Negyedik rész

Hatékony részvétel a sajátosságokra vonatkozó döntéshozatalban, a hatalmi és közigazgatási szervezetben

A Szövetségi Nemzeti Kisebbségi Tanács

18. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek nemzeti, etnikai, vallási, nyelvi és kulturális sajátosságainak megőrzése, fejlesztése és védelme céljából, valamint jogainak érvényesítésére, a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság létrehozta a Szövetségi Nemzeti Kisebbségi Tanácsot (továbbiakban: Tanács).

A Tanács összetételét és hatáskörét a szövetségi kormány határozza meg.

A nemzeti kisebbségek tanácsainak képviselői a Tanács tagjai.

A nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsai

19. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek önkormányzati joguk érvényesítése céljából a nyelvhasználat és írásmód, tájékoztatás és kultúra területén nemzeti tanácsokat (továbbiakban: tanács) választanak.

A tanács jogi személy.

A tanácsnak, a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek összlétszámától függően legkevesebb 15, legtöbb 35 tagja van, akiket 4 évre választanak.

Az alkotmánnyal és törvénnyel összhangban a tanács meghozza statútumát és költségvetését.

A tanácsot a költségvetésből és adományokból finanszírozzák.

A megválasztott tanácsok nyilvántartását az illetékes szövetségi szerv vezeti.

A tanács képviseli a nemzeti kisebbségeket a nemzeti kisebbségi nyelv hivatalos használata, az oktatás, a nemzeti kisebbségi nyelven történő tájékoztatás és a kultúra területén, részt vesz a döntéshozatalban vagy dönt kérdésekről ezen a területen és e területeken intézményeket alapít.

Az állami, a területi autonómia vagy a helyi önkormányzati egységek szervei e szakasz 7. bekezdésében foglalt kérdésekről való döntéshozatal során kikérik a tanács véleményét.

A tanács az e szakasz 8. bekezdésében foglalt szervekhez fordulhat a nemzeti kisebbség jogait és helyzetét érintő valamennyi kérdésben.

A 7. bekezdésben foglalt területekkel kapcsolatos meghatalmazások egy része átruházható a tanácsokra, az állam pedig biztosítani fogja e hatáskörök végzéséhez szükséges pénzeszközöket.

E szakasz 10. bekezdésében foglalt jogosítványok mértéke és fajtája meghatározásánál figyelembe veszik a tanács követelését.

A tanácsokat az önkéntesség, választhatóság, az arányosság és a demokrácia elve alapján alakítják meg.

A nemzeti tanácsok megválasztásának szabályait külön törvény fogja rendezni.

Szövetségi Nemzeti Kisebbségi Alap

20. szakasz

A nemzeti kisebbségek társadalmi, gazdasági, kulturális és általános fejlődésének serkentésére Szövetségi Alap (továbbiakban: Alap) létesül.

Az Alap költségvetési eszközökből pénzeli a nemzeti kisebbségek helyzetének és kulturális alkotótevékenységének fejlesztését szolgáló tevékenységeket és projektumokat.

A szövetségi kormány jogszabályokkal fogja részletesen meghatározni az Alap összetételét és tevékenységét.

A közéletben való részvétel és egyenjogúság a közszolgálatokban való alkalmazáskor

21. szakasz

A közszolgálatokban, beleértve a rendőrséget is, foglalkoztatáskor figyelembe veszik a lakosság nemzeti

összetételét, a megfelelő részvételi arányt és a szerv vagy szolgálat területén beszélt nyelv ismeretét.

Ötödik rész

A kisebbségi jogok és szabadságjogok védelme

A kisebbségi jogok megsértésének tilalma

22. szakasz

A nemzeti kisebbségek által lakott területeken tilosak az olyan intézkedések, amelyek megváltoztatják a lakosság nemzeti összetételét, és amelyek megnehezítik a nemzeti kisebbségekhez tartozók jogainak gyakorlását és érvényesítését.

Bírószági és alkotmánybírószági jogvédelem

23. szakasz

A nemzeti kisebbségekhez tartozók és a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsai a jogaik védelmében kártérítési keresetet nyújthatnak be az illetékes bíróságnál.

A Szövetségi Alkotmánybírószágról szóló törvény rendelkezéseivel összhangban a Nemzeti és Etnikai Közösségek Szövetségi Minisztériuma és a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsai jogosultak lesznek a Szövetségi Alkotmánybírószágnál alkotmányos panaszt benyújtani abban az esetben, ha értékelésük szerint megsértették a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek alkotmányos és szabadságjogát, vagy abban az esetben, ha hozzájuk fordul a nemzeti kisebbséghez tartozó

személy, akinek véleménye szerint megsértették alkotmányos és szabadságjogát.

Hatodik rész

Átmeneti és zárórendelkezések

24. szakasz

E Törvény 19. szakaszának 13. bekezdésében foglalt törvény meghozataláig a nemzeti tanácsokat a nemzeti kisebbségek elektori gyűlései fogják megválasztani.

E szakasz 1. bekezdésében foglalt nemzeti kisebbség elektorai lehetnek azok a szövetségi és köztársasági képviselők és az autonóm tartományok képviselőházainak képviselői, akiket e tisztségekre a nemzeti kisebbséghez való tartozásuk folytán választottak, vagy akik a kisebbséghez tartozó személynek vallják magukat és beszélik a kisebbség nyelvét.

E szakasz 1. bekezdésében foglalt nemzeti kisebbség elektorai lehetnek azok a tanácsnokok is, akik a nemzeti kisebbséghez tartoznak és akiket olyan helyi önkormányzati egységben választottak meg, ahol a kisebbségi nyelv hivatalos használatban van.

Elektor lehet minden polgár, aki magát nemzeti kisebbséghez tartozó személynek vallja, és akinek jelölését legkevesebb 100 nemzeti kisebbséghez tartozó, választójoggal rendelkező személy támogat, vagy akit egy nemzeti kisebbség nemzeti szervezete vagy egyesülete jelöl.

A nemzeti kisebbségek elektori gyűlésének eljárására és hatáskörére vonatkozó többi kérdést a kisebbségi

jogokban illetékes szövetségi szerv fogja szabályozni e törvény hatályba lépését követő 30 napon belül.

25. szakasz

E Törvény a JSZK Hivatalos Lapjában való megjelenés utáni nyolcadik napon lép hatályba.